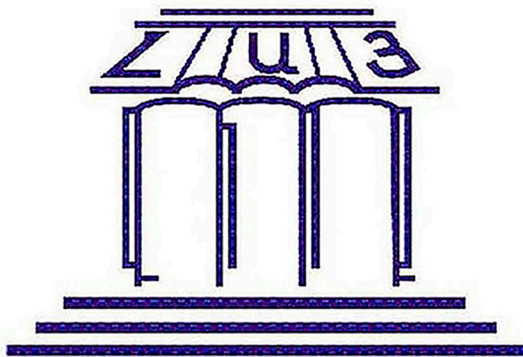

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
նչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

5649

11 8 APR 2013

Կ ԿՈՒՆՏՈՒՐԱՅԻ ՅԵՎ ՊՐՈՊԱԳԱՆԴԻ
Բ Ա Գ Ի Ն

37

12-11

uy

Ծ Ր Ա Գ Ի Ն Բ

Կուսութեամբորոյցան ցանցի սե-
րին ոգակների համար. 1981/82 տարի

ԹԵԿՆԱԾՈՒԱԿԱՆ ԴՊՐՈՅԻ

Ծ Ր Ա Գ Ի Ն

(ԲԱՂԱՔԱՅԻՆ)

Թարգմ. ԱՇԻԿ ՂԱԶԱՐՅԱՆ

602

3882-57

3KΠ(07)

Բ-40

ՊԵՏԱԴԱՏ

1931

ՅԵՐԵՎԱՆ

14 NOV 2004

Հանձնարարվող ծրագրերը հաշված է 1 1/2-2 ամսվա մշակման համար և նպատակ ունի սպասարկելու թեկնածուների աշխատանքները, վերջինից էլ անցել և չունի բավարար պատրաստականություն, նախնական դպրոց ընդունվելու համար: Այս ծրագրերը հիմնվում են Ինդուստրիալ «Լենինյան գրադարանություն» գրքի վրա, վերջինից հետևանքով վերջում գրադարանություն չի ցույց տրված:

ԹԵՄԱ 1.

ԲԱՅԼՇԵՎԻԿՅԱՆ ՏԵՄՊԵՐԻ ՀԱՂԹԱՆԱԿԸ

«Հնգամյակը չորս տարում» լրդունդի իրականացման արդյունքները: Արդյունաբերությունը և արտադրությունն աշխատանքները, վերջինից հնգամյակը կատարել են 3 և 2 1/2 տարում: Սոցիալիստական ինդուստրիայի բուռն աճումը: Ընթացիկ տարում 518 նոր ձեռնարկների շարք մտնելը, նրանց նշանակությունը ժողովրդական տնտեսության մեջ: Նորակառույցների կարելիք գիշանները և նրանց նշանակությունը սոցիալիստական ինդուստրիայի ծավալման գործում: Գյուղատնտեսությունն աճում է թափով աճող սոցիալիստական սեկտորը: 1040 նոր մեքենա-տրակտորային կայանների շարք մտնելը, 4 հազար սովետներ—սոցիալիստական հողագործությունն առաջատար ուժ: Կոլտոջ շարժման վճարական հաղթանակները՝ համատարած կոլեկտիվացումը ավարտած շրջաններ, համատարած կոլեկտիվացումն այս Ընթացիկ տարում, համեմատյալ գեպս վոչ ուշ 1932 թ. դարունքից, ավարտող շրջանները: ՀամԿ(բ)Կ գերեկտիվները շրջանի կամ նահանգի կոլեկտիվացումը հիմնականում ավարտած լինելու չափանիշի և կոլտոջները կազմակերպչա-տնտեսապես ամրացնելու խնդրի մասին: Կոլտոջային գյուղացիությունը կուսակցության հենարանը գյուղում և հողագործության կենտրոնական դեմք: Ընթացիկ տարում սոցիալիստական եկոնոմիկայի

հիմքի ավարտումը: Սոցիալիստական վերակառուցման մեջ ժողովրդական տնտեսության նոր բնագավառների ներգրավումը—կենտրոնի հունիսյան պլանումը, արանսպորտի և քաղաքային տնտեսության վերակառուցման մասին. բանվոր դասակարգի և կոլտոջիկների նյութական և կուլտուրական մակարդակի աճումը: Ձեռնարկներում (նամանակաձև նորակառույցներում), սովետներում և կոլտոջներում կուլտուր-կենցաղային շինարարության խնդիրները: Մեր դժվարությունները վորպես դասակարգային պայքարի դժվարություններ: Մեր դժվարությունների առանձնահատկությունները— վորպես իրենց մեջ հաղթահարելու հնարավորություններ պարունակող դժվարություններ:

ԹԵՄԱ 2.

ՄԵՐ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԱՐԱԳ ՏԵՄՊԵՐԸ ՅԵՎ ՆՐԱՆՑ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

Պրոլետարիատի վերջնական նպատակը—համաշխարհային կոմունիզմ: ԽՍՀՄ-ն համաշխարհային պրոլետարիատի հարվածային բրիգադ կոմունիզմի համար մղվող պայքարում: Յերկրի ինդուստրացման արագ տեմպեր թեկադրող ներքին պայմանները: Ինդուստրացման և գյուղատնտեսության սոցիալիստական վերակառուցման դերը: Մեր զարգացման արագ տեմպեր թեկադրող արտաքին պայմանները՝ պայքար մեր անկախության համար, «մենք առաջավոր յերկրներից հետ ենք մնացել 50-100 տարով: Մենք պետք է այդ տարածությունն անցնենք 10 տարում: Կամ մենք այդ կանենք, կամ մեզ կխեղդեն» (Ստալին):

Մեր զարգացման արագ տեմպերի իրացման պայմանները: Այդ իրացման «ոլեկտիվ» հնարավորությունները՝ յերկրում բնական հարստությունների առկայությունը, բանվորա-գյուղացիական իշխանության գոյությունը, այդ իշխանության ուժանդակությունը բանվորների և գյուղացիների միեկնափոր մասսայի կողմից:

մեր կարգերի տնտեսական սխտեմի առաջնությունները, ամբողջական և միասնական կուսակցությունները, վերջին ժամանակները դասակարգի լայնագույն մարդկանց ջանքերն ուղղում են մեկ կետի և հանդուրժման հաղթահարում դժվարությունները: Այդ «բայեկտի» հնարավորությունների ոգտագործման կարողություններ մեր տեմպերի հաղթանակի վճռական պայման: Տեխնիկային, եկոնոմիկային, ֆինանսներին տիրապետելու խնդիրները: Աշխատանքի սոցիալիստական ձեռքը ձեռնարկներում, սովխոզներում, կոլխոզներում և նրանց զարգացումը: Պայքար սոցմրցություն և հարվածաշունթյան ջանակական և վորակական հետադա աճումի համար: Աշխատանքի հերոսները և նրանց դերը յերկրի տնտեսական պլանի իրականացման գործում: Պայքար աշխատանքի ճիշտ կազմակերպման համար (գլխավորություն մեզին տեսակ արտահայտությունների հաղթահարում, գործարքի անցկացում կոլխոզներում, սխտեմատիկ և խիստ հաշվառում): Տնտեսական հաշվարկի վճռական և ամուր անցկացում: Ձեռնարկություն աշխատանքների նոր պայմանները և աշատեղից բլխոզ ղեկավարություն նոր մեթոդները: Ղեկավարություն կոնկրետություն ու ոպերատիվականություններ վորպես նրա կարեվոր սկզբունքներ:

ԹԵՄԱ 3.

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԳԼԽԱՎՈՐ ԳԻԾԸ ՅԵՐԿՈՒ ՖՐՈՆՏՈՒՄ ՄՂՎՈՂ ՊԱՅՔԱՐՈՒՄ

ԽՍՀՄ պրոլետարիատի սոցիալական շրջապատը՝ գյուղի կուլակները և մանր-բուրժուական շերտերը: Քաղաքի մանր բուրժուազիան: Հոկտեմբերյան հեղափոխությունից զրկված նախկին սեփականատերերի և նրանց վարձկանների՝ ի գեմս օպասարկու, ռեակցիոն խտելիքներ, մեղ թշնամի մասնագետների, հոգեվորականություն և սոցիալ-դավաճանների (մենչեվիկների) մնացորդներ: Պրոլետարիատին թշնամի դասա-

կարգային ուժերի գլխավորություն սրումը՝ կասկածամբողջ ճակատով ծախարված սոցիալիստական հարձակողականի հետ: Վնասարարություններ վորպես համարված հակահեղափոխական ուժերի պայքարի մեթոդ: Ներքին հակահեղափոխական ուժերի համախմբումը համաշխարհային իմպերիալիզմի ուժերի հետ, խտելիքներ, նպատակով: «Արդյունաբերական կուսակցություն», «Աշխատավորական գյուղացիական կուսակցություն», սոցիալ-լիստաբարձ մենչեվիկները, նրանց սոցիալական բաղան և պլատֆորմը (տնտեսական և քաղաքական):

Այ թեքումը և «ձախություններ» վորպես մեր յերկրի քայքայվող ու մեռնող դասակարգերի գլխավորման արտահայտություն: Տրոցկիզմի հակահեղափոխական բուրժուական հայացքները: Այ թեքման տնտեսական ծրագիրը և նրա վճռական կետերի գուղաղիպումը բուրժուական կալվածատիրական վերականգնման տնտեսական պլատֆորմի հետ: Այ թեքումը վորպես տվյալ ետապի գլխավոր միտանդ: «Ձախ» խոտորումները վորպես տրոցկիզմի մնացորդների արտահայտություն: «Ձախ» խոտորումները և նրանց ոժանդակ դերը աջ թեքման համար: Չարաչահություն մեր դժվարությունների վրա վորպես աջ և «ձախ» թեքվողների ընդհանուր պրիյոմ: Այերի և «ձախերի» բլիկը: Հակակուսակցական բլոկների անդուրդրունքայնություն: Յերկերեսանիություն: Հաշտվողականություն հանդեպ թեքումների և պայքար դրա դեմ: Տրոցկիզմի և աջ թեքման հայացքների անհամատեղելիությունը կուսակցություն շարքերում դոնվելու հետ: Կուսակցության անդամի պարտականությունները՝ ակտիվորեն պայքարել խոսքով և գործով, կուսակցության գլխավոր գծի համար (ընդգեմ թեքումների և ընդդեմ դրանց հանդեպ հաշտվողականություն հայտնաբերողների): Ներկա շրջանի սոցիալիստական շինարարություն պրակտիկայում աջ և «ձախ» ոպորտունիզմի դեմ պայքարի կոնկրետ խնդիրները:

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՊՐՈԼԵՏԱՐԻԱՏԻ ԴԻԿՏԱՏՈՒ- ՐԱՅԻ ՍԻՍՏԵՄՈՒՄ

«Փոկերը» կամ «լծակները» պրոլետարիատի դիկտատուրայի սխեման է: Պրոֆիտիւթյունները—մեզ մոտ տիրապետող բանվոր դասակարգի կազմակերպութիւնը—կոմունիզմի դպրոց: Սորհուրդները—քաղաքի և դոլդի վողջ աշխատավորութեան մասսայական կազմակերպութիւնը—պրոլետարիատի դիկտատուրայի ուղղակի արտահայտութիւն: Կենտկոմի դեկտեմբերյան պլենումի վորոշումները խորհուրդների արմատական վերակառուցման մասին: Կոոպերացիա—պրոլետարական դիկտատուրայի պայմաններում նրա սկզբունքային տարբերութիւնները կապիտալիզմի պայմաններում գտնվող կոոպերացիայից: Սպառնալիկութեան վերակառուցման խնդիրները: Կոմյերիտիւթյունը—բանվոր և դոլդացի յերիտասարդութեան մասսայական կազմակերպութիւն: Կամավոր ընկերութիւնները: Կուսակցութիւնը և նրա նշանակութիւնը, պրոլետարիատի, առանց բացառութեան, բոլոր մասսայական կազմակերպութիւնների աշխատանքների համախմբում և նրանց գործունէութիւնը մեկ նպատակի—պրոլետարիատին և աշխատավորութեանը կապիտալիստական ճորտութիւններից լրիվ ազատագրելու նպատակի—ուղղութիւնը տալն էլու գործում:

Կուսակցութեան կազմակերպական սկզբունքները՝ դեմոկրատիկ կենտրոնացում, կարգապահութիւն, միասնութիւն լենինյան գծից շեղումների դեմ անհաշտ պայքարի հիման վրա: Ի՞նչը—կուսակցական կազմակերպութեան հիմնական ձեւ:

Կուսակցութեան մարտունակութեան պայմանները.

1) Պրոլետարական ավանգարդի դիտակցութիւնը, նրա նիւթվածութիւնը հեղափոխութեան, կայունութիւն, անձնագոհութիւն, հերոսութիւն:

2) Կարողութիւն կապվելու «մոտենալու աշխատա-

վորական ամենալայն մասսաների հետ, առաջին հերթին պրոլետարական, բայց նույնպէս և վոչ-պրոլետարական աշխատավոր մասսաների հետ» (Լենին):

3) Պրոլետարական ավանգարդի կենսագործող քաղաքական դեկավարութեան ճշտութիւն:

Կուսակցութեան անդամի պարտականութիւնները, բոլոր կուսակցութեան—վորական դատարարային պայքարի գեներլ—հատուկ դերից: Կուսակցութեան անդամի պարտականութիւնները, ակտիւութեն պայքարել կուսակցութեան գլխավոր գծի համար: Արտագրութեան մեջ առաջավորներ չարքում լինելը վորպէս կուսակցականի առաջին պարտականութիւն ձեռնարկութիւնում, սովորողում և կոլեկտում: Այստեղից բոլոր, կուսակցականի պարտականութիւնները՝ իրեն կուլտուրական մակարդակը բարձրացնելու, տեխնիկային տիրապետելու և քաղաքական մակարդակը բարձրացնելու:

ԿՈՄԻՆՏԵՐՆ ՅԵՎ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հեղափոխութեան ազդային և խնդրանցիտնալ խնդիրների անբախտելիութիւնը:

Կոմինտերնը—բոլոր յերկիրների պրոլետարիատի՝ իրենց ազատագրման և վողջ աշխատավորութեան ազատագրման համար՝ պայքարի համաշխարհային շտաբն է:

Յեւրք տիպի յերկիրներ և Կոմինտերնի խնդիրները նրանցում: Կ. Ի. Գործկոմի XI պլենումի կարևորագույն վորոշումները:

ԽՍՀՄ համաշխարհային հեղափոխութեան հարվածային բրիգադ: ԽՍՀՄ բանվորների և կոմունիստների պարտականութիւնները միշտ յերկիրների բանվորների և աշխատավորութեան հանդէպ: Միջազգային իմպերիալիզմի խնդրվենցիտնալական պայմանները և կապիտալիստական յերկիրների բանվորութեան ու աշխատավորութեան պարտականութիւնները Խորհրդային

Միության հանդեսը: Խորհրդային իշխանությունը վեր-
պես աղգային ճանաչմանը փշրելու գործիք, վերպես հե-
տամնաց ժողովուրդներին նյութապես և կուլտուրապես
բարձրացնելու գործիք: Պայքար յերկու Ֆրոնտով աղ-
գային հարցում՝ ընդդեմ վերկոռուսական ջոկինիզմի,
անդական նացիոնալիզմի և ընդդեմ նրանց հանդես
հաշտվողականության: Վերկոռուսական ջոկինիզմը
վերպես գլխավոր վտանգ Վենետիկի և ԿՎՀ-ի դեկտեմ-
բերյան պլենումը խորհրդային իշխանության և կու-
սակցության դժի կատարման, ստուգման մասին աղգա-
յին հարցում: Կոմունիստի պարտականություններն ին-
տերնացիոնալ դաստիարակման գործի ամբաստան
խնդրում:

ԹԵՄԱ 6.

ՏԵՂԱԿԱՆ ԿՈՒՍԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԳԼԽԱՎՈՐ ԳԾԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ
ՊԼԱՆՈՒՄ

Տվյալ ձեռնարկության, կոլլեզիի, սովխոզի խնդիր-
ները 1931 թ. ժողովրդական տնտեսության պլանի
իրացման գործում: Ընդհանուր գործառնային (սով-
խոզային, կոլլեզային) արդֆինսլանի քանակական և
վորակական ցուցանիշները: Արդֆինսլանի կատարման
դրությունը: Հարվածայնության դրությունը: Վերլու-
ծում տեղում գործող այն ֆակտորների, վորոնք խոչըն-
դոտ են հանդիսանում արդֆինսլանների հաջող կատար-
մանը: Կուսկազմակերպության առաջապահ դերն արդ-
ֆինսլանների կատարման գործում: Կոմունիստի կոն-
կրետ խնդիրները, արդֆինսլանների կատարման և աշ-
խատանքի սոցիալիստական ձևերի ծավալման պայքա-
րում: Կենցաղի սոցիալիստական վերակառուցումը:
Տեղական կուսկազմակերպության կոնկրետ խնդիրները,
իրեն չարքերի լոգոլոգիական կալունության և պրակ-
տիկ աշխատանքներում կուսակցության գլխավոր դժի
անցկացման համար մղվող պայքարում:

Պատճառի տղ. Գլավկոտ 6963 (բ), Հրատ № 1902, պ 5648, տ 1500

«Ազգային գրադարան

NL0184324